

ZÁRÓDOLGOZAT

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Károly Róbert Campus
Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdasági Intézet
Pénzügy számvitel felsőoktatási szakképzés szak

A Felsőszentgyörgyi Kft. gazdasági és pénzügyi elemzése

Tóth Csilla

Konzulens: Vanó Péter

Beosztás: Mesteroktató

Gyöngyös

2024

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	1
2. A mezőgazdasági kft kialakulása, vállalkozás	2
2.1 Mezőgazdaság	2
2.1.1 A mezőgazdaság befolyásoló tényezői	2
2.2 Mezőgazdaság fajtái	3
2.3 Termelőszövetkezetek	3
2.4 Az állami gazdaságok	7
2.5 Kollektivizálás Magyarországon	11
2.6 Vállalkozás fogalma	12
2.7 Korlátolt felelősségű társaság (KFT-k)	12
3. Jászfelsőszentgyörgy és a Felsőszentgyörgyi Kft. bemutatása.....	13
3.1 Jászfelsőszentgyörgy bemutatása.....	13
3.2 Felsőszentgyörgyi Kft. bemutatása	16
4. Szakmai gyakorlatom a Felsőszentgyörgyi Kft.-nél.....	18
5. A Felsőszentgyörgyi Kft. gazdasági és pénzügyi elemzése	25
5.1 Mérlegcsoportok arányai a mérlegfőösszeghez viszonyítva	26
5.2 Mérlegcsoportok arányai mérlegfőcsoportokon belül	27
5.3 Rövid távú pénzügyi helyzet elemzése	30
5.4 Hosszú távú pénzügyi helyzet elemzése	31
6. Összefoglalás	33
7. Mellékletek	34

1. Bevezetés

Záródolgozatom témájának a Jászfelsőszentgyörgyön található Felsőszentgyörgyi Kft. gazdasági, számviteli és pénzügyi elemzését választottam. Témaválasztásomat indokolja, hogy itt töltöttem a szakmai gyakorlatomat.

Tanulmányaim végén egy 10 hetes szakmai gyakorlatot kellett teljesítenem. Gyakorlati helyemnek a Felsőszentgyörgyi Kft.-t választottam, hiszen ez a cég a szülőfalumban található, ahol jelenleg is élek és közel áll a szívemhez. Ez egy kis cég, amely mezőgazdasággal foglalkozik. A cégnél örömmel fogadtak, készségesek voltak, nagyon sokat segítettek így rengeteget tanulhattam tőlük. Gyakorlatom alatt belátást nyerhettem a cég mindennapi életébe, akár pénzügyi és számviteli oldalról akár a mezőgazdaság, gazdálkodás és állattenyésztés oldaláról is. Megismertem az itt használt könyvelő programot, az adózást, betekintheztem a költségvetésbe, pénzügyi kimutatásokba és számviteli beszámolók elkészítésébe, a fizetési lehetőségekbe, adatok elemzésébe, rendszerezésébe, illetve különböző nyilvántartásokba.

Manapság a mezőgazdasági cégeknek nehezebb dolguk van az infláció, az időjárási viszonyok és a szomszédunkban zajló háború miatt is.

Záródolgozatom első részében a szakirodalmi részről szeretnék beszélni. Ezután pár mondatban ismertetem Jászfelsőszentgyörgyöt, majd a céget. Majd a szakmai gyakorlatom alatt ellátott feladataimról, tapasztalataimról és észrevételeimről beszélek. Ezt követően pedig a 2020-2022 közötti időszakot fogom elemezni a mérlegeredmények és a beszámolók segítségével.

2. A mezőgazdasági kft kialakulása, vállalkozás

Ebben a fejezetben a témám szakirodalmi részéről írok, melyek közé tartozik a mezőgazdaság, termelőségvetkezetek, állami gazdaságok, vállalkozások és kft.-k.

2.1 Mezőgazdaság

A mezőgazdaság a nemzetgazdaság fontos ágazata, amely a földművelést, növénytermesztést, állattenyésztést foglalja magába. A mezőgazdasági termelés lehet önellátó, tőkés és kollektív.

Az önellátó mezőgazdasági termelés azt jelenti, hogy a gazdák elsősorban saját és családjuk szükségleteit próbálják fedezni a terményekkel és állatokkal.

A tőkés mezőgazdaságban a termelés fő célja a piacokon történő értékesítés. Ez általában nagyobb méretű gazdaságokra jellemző, melyek a profit realizálására törekednek.

A kollektív mezőgazdaságban a termelés és az erőforrások közösségi tulajdonban vannak vagy közösségi irányítás alatt állnak. Ez a forma gyakran közösségi gazdasági struktúrákban vagy agráriumhoz köthető szövetkezetekben valósul meg.

2.1.1 A mezőgazdaság befolyásoló tényezői

Az utóbbi évtizedekben a Föld lakossága és igényeik növekedése jelentős kihívást jelentett a mezőgazdaságnak. Ahhoz, hogy a mezőgazdaság lépést tudjon tartani ezzel a növekedéssel és biztosítani tudja a megfelelő minőségű és mennyiségű élelmiszer- és nyersanyag előállítását, számos tényezőt kell figyelembe venni.

Egyrészt fontos a termelékenység növelése és hatékonyabbá tétele. Ez magába foglalja az olyan technológiai fejlesztéseket, mint a jobb vetőmagok, a hatékonyabb öntözési és termesztési módszerek, a korszerű trágyázás és a növényvédelem alkalmazása. Az innováció és a technológia fejlődés kulcsfontosságú a mezőgazdaság fenntarthatósága és hatékonysága szempontjából.

Emellett fontos figyelembe venni a természeti adottságokat is, például az éghajlati viszonyok, a talajminőség és a vízhozam. A mezőgazdasági termelés hatékony tervezése és megvalósítása során ezeket az adottságokat ki kell használni és optimalizálni kell.

A társadalmi berendezkedés is jelentős hatással van a mezőgazdasági termelésre. Ide tartoznak az agrárpolitikai intézkedések, kormányzati támogatások, az agrárkutató és oktatás, valamint

a piaci feltételek és fogyasztói igények. A megfelelő politikai és társadalmi keretek biztosítása elengedhetetlen ahhoz, hogy a mezőgazdaság hatékonyan és fenntartható módon tudja kielégíteni a növekvő igényeket.

A mezőgazdaság két alapvető ágazata a növénytermesztés és az állattenyésztés.

2.2 Mezőgazdaság fajtái

- Az első termelőszövetkezeti csoportok (tszcs) a szocialista rendszerben jelentek meg és a tagok együttműködésén alapult a mezőgazdasági termelés terén. Ezek a szövetkezetek a tagok közötti erőforrások és munkamegosztás révén próbálták növelni a hatékonyságot és javítani a mezőgazdasági termelés eredményességét.
- A második fajta fejlettebb, de kevésbé népszerű típusú termelőszövetkezetben a tagok közösségben, táblásan művelték meg a földet, és az így termelt terményeket egy meghatározott átlag alapján osztották el a tagok között. Ebben a típusú szövetkezetben az egyéni munkavégzés fontos szerepet játszott, tehát a tagoknak lehetőségük volt saját területükön dolgozni és termelni. Azonban a földművelést és a termelési tevékenységeket közösségben végezték.
- A harmadik típus a tulajdonképpeni termelőszövetkezet, ez egy szocialista szövetkezeti forma, amelyben a beadott javaktól eltekintve, a közösen végzett munka arányában részesültek jövedelemben a tagok.

2.3 Termelőszövetkezetek

A termelőszövetkezetek olyan gazdasági szerveződések, amelyekben a tagok közösen vállalják a termelést, a munkát és az erőforrásokat. Ezek a szövetkezetek általában egy adott ágazatra vagy tevékenységre koncentrálnak, például mezőgazdasági termelésre. A termelőszövetkezetek általában demokratikus alapon működnek, azaz a tagok közösen döntenek a fontos ügyekről és a szövetkezet irányításáról. A tagok gyakran egyenlő részesedést kapnak a termelésből származó nyereségből vagy jövedelemből.

A termelőszövetkezetek létrehozása radikális változásokat hozott a tulajdonviszonyokban és a termelési struktúrában. A földtulajdon és az ahhoz kapcsolódó eszközök, felszerelések nagy

része átkerült a szövetkezetek tulajdonába, ami alapjaiban változtatta meg a korábbi földhasználati rendszereket és a gazdálkodási gyakorlatokat. A szovjet példák és az agrárszocialista hagyományok mellett az 1919-es termelőszövetkezetek is inspirációt szolgáltattak a magyar termelőszövetkezeti mozgalom számára. Ezek az előzmények, valamint a II. világháború utáni gazdasági, társadalmi és politikai körülmények katalizátorként hatottak a termelőszövetkezetek létrehozására és terjedésére. A termelőszövetkezetek létrehozása és működése azonban sok kihívással is járt, és a folyamat nem volt mindig zökkenőmentes. Számos nehézséget kellett leküzdeni a kezdetektől fogva, és a termelőszövetkezetek története során több változáson mentek keresztül a politikai és gazdasági változások következtében. Ennek ellenére a termelőszövetkezetek hosszú ideig fontos szereplői maradtak a magyar mezőgazdaságnak.

A földreformok (1945) és az állami gazdaságok megszervezése jelentős mértékben befolyásolta a magyar mezőgazdaságot a 20. század második felében. Ezek a folyamatok az elhagyott, felosztásra nem került nagybirtokok területén történtek, és fontos lépések voltak a paraszti birtokrend átalakításában és az állami gazdaságok létrehozásában. A földreformnak számos nehézséggel kellett szembenéznie, többek között a háborús pusztítással, az általános elszegényedéssel, valamint a felszereltség hiányával és az új gazdák szakmai képzetlenségével. A háború utáni időszak jelentős gazdasági és társadalmi kihívások elé állította a mezőgazdaságot, és ezek a tényezők tovább nehezítették a reformok végrehajtását. A földreform célja az volt, hogy növelje a paraszti kisbirtokok és kisüzemek számát, azonban ezek az egységek gyakran nem voltak képesek hatékonyan bekapcsolódni a termelésbe, és nem voltak alkalmasak a nagyobb gazdasági és társadalmi kihívások kezelésére sem. Ezek a nehézségek azonban nem jelentették azt, hogy a földreformok és az állami gazdaságok megszervezése ne hozott volna létre fontos változásokat a magyar mezőgazdaságban. Az állami gazdaságok megteremtése például új lehetőségeket teremtett a termelés és a termelékenység növelésére, míg a földreformok által teremtett kisbirtokok részben hozzájárultak a paraszti közösségek gazdasági és társadalmi helyzetének javításához.

A földreform során sok szegényparaszt és gazdasági cseléd vált újjgazdává, és gyakran egymás szomszédságában mérették ki a földjeiket. A korábbi nagybirtokok vagy azok egy részének közösen tartása és táblás művelése jellemző volt, ami lehetőséget teremtett a közösségi gazdálkodásra. Az újjgazdák közötti kezdeti együttműködést tovább erősítették a kis szövetkezetek létrehozása, amelyeket vad csoportoknak vagy vad szövetkezeteknek neveztek. Ezek a szövetkezetek általában saját készítésű és laza szabályok alapján működtek, amelyek

általában csak a közös munkavégzés bizonyos részeire vonatkoztak, például a közös szántásra, vetésre vagy aratásra. Az állami gépállomások is elősegítették a szövetkezetek létrejöttét és működését, mivel ezek a gépállomások bér munkában elvégezték a legfontosabb talajelőkészítő és betakarítási munkákat a szövetkezetek és más csoportok részére. Ez a gyakorlat megkönnyítette a mezőgazdasági munkák elvégzését és javította a termelés hatékonyságát. Ezek az intézkedések és kezdeményezések összességében hozzájárultak a mezőgazdasági termelés modernizációjához és a paraszti közösségek gazdasági fejlődéséhez a földreform utáni időszakban. A szövetkezetek és az állami gépállomások létrehozása lehetővé tette a munkamegosztás és az erőforrások hatékonyabb kihasználását, ami kulcsfontosságú volt a mezőgazdasági termelés növekedésében és fejlődésében.

1948-ban a kormány hivatalos programként fogadta el a termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztését, és ezáltal országos szinten elindult az erőteljes szervezőmunka. A cél az volt, hogy a magyar mezőgazdaságot szocialista nagyüzemi alapokra helyezték át. Ehhez létrejött a Termelőszövetkezeti Tanács, amelynek feladata az volt, hogy mintaalapszabályt adjon ki a szövetkezeteknek, és biztosítsa az egységes működést. Ennek alapján a szövetkezetek kialakították saját alapszabályaikat. Több rendelet is készült a termelőszövetkezeti mozgalom támogatására, amelyek célja a mozgalom kibontakozásának, megerősödésének és általánossá válásának elősegítése volt. Azonban a termelőszövetkezetek létrehozása, átalakítása és továbbfejlesztése nem volt könnyű feladat. A fokozatosság elvének betartása nélkül a harmadik típusú szövetkezetbe kívánták beléptetni a parasztságot, ami komoly nehézségeket okozott. Ennek során a parasztságnak be kellett vinnie a földtulajdont, le kellett adnia a gazdasági felszereléseket és az állatokat. A magántulajdonban csak nagyon korlátozott számú állat maradhatott a saját szükségletek kielégítésére. Ezen túlmenően a tudati tényezők sem voltak elégségesek a változások elfogadásához, és a kezdeti rossz gazdálkodás és a kilátástalanság is ellenállást váltott ki. A kormány és a szervezők folyamatos és következetes felvilágosító munkát végeztek, de csak részben sikerült feloldaniuk a gátló tényezőket.

A termelőszövetkezetek önkéntes társulások voltak, bár az önkéntesség elvét mindig hangsúlyozták, a rossz gazdasági helyzet és a társadalmi átalakulás vágya nyomán azonban sok paraszt ellenállást tanúsított és adminisztratív intézkedéseket hozott. A termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztése politikailag is feszült körülmények között zajlott, és egybeesett a paraszti osztályharc megnyilvánulásaival. A mozgalom sikerét jelzi, hogy 1951-ben Túrkeve az ország első termelőszövetkezeti városa lett. Azonban a termelőszövetkezeti mozgalom kibontakozása és általánossá válása idővel visszafelé is sült, különösen 1953-ban és 1956-ban, amikor sok

szövetkezet felbomlott, és sokan elhagyták azokat. Azonban a termelőszövetkezeti gazdálkodás ellenére minden nehézségnek bevált, és az 1956-os forradalom után megmaradt szövetkezetekre alapozva, jobb feltételek mellett, 1961. február 17-én az MSZMP Központi Bizottságának határozata bejelentette a termelőszövetkezeti mozgalom győzelmét és a mezőgazdaság szocialista átszervezésének végrehajtását. Ez jelentős mérföldkő volt a magyar mezőgazdaság történetében, és megerősítette a termelőszövetkezetek szerepét az ország mezőgazdasági termelésében.

Háromféle termelőszövetkezet volt. Tulajdonképpen TSZCS (Termelőszövetkezeti Csoport): Tagjai közösen, együttműködve végezték a legfontosabb talajelőkészítési munkákat. Az egyéni munkát közös táblán, vetésforgóban végezték. Ennek a típusnak a célja az volt, hogy összehangoltan műveljék a földet és megoszthassák a terményeket. Fejlettebb, de kevésbé népszerű típus: Ebben a típusban az egyéni munkát közösségben, táblásan végezték. A termények elosztása átlagosan történt meg a tagok között. Bár ez a típus fejlettebb volt, kevésbé volt népszerű a parasztok körében, talán mert kevésbé biztosított számukra egyéni kontrollt és döntési szabadságot. Tulajdonképpen termelőszövetkezet: Ez a forma teljes mértékben a közös gazdálkodást jelentette. A központi irányítás, nagyfokú szervezettség, a közösen használt erőforrások és a munkaegységekben való elszámolás jellemzője volt. A közgyűlés volt a legfőbb szerve, az elnök pedig széles körű jogokkal rendelkezett. A munkát brigádokban végezték, amelyeket brigádvezetők irányítottak. Ezek a különféle típusok megmutatják a termelőszövetkezetek sokszínűségét és azok működési elveinek változatosságát, amelyek az adott körülményekhez és a gazdák preferenciáihoz igazodtak.

A zárszámadás vagy zárszámadó közgyűlés rendkívül fontos esemény volt a termelőszövetkezetek életében. Ez az esemény nemcsak a gazdálkodás év végi eredményeinek összegzését jelentette, hanem lehetőséget adott a tagoknak arra is, hogy részt vegyenek a döntéshozatalban és értékeljék a szövetkezet tevékenységét. A harmadik típusú szövetkezetek elterjedése részben annak köszönhető, hogy az első és második típusú szövetkezetek átalakultak vagy beolvadtak ezekbe, így ezen típusú szövetkezetek nagyobb taglétszámmal, földterülettel, felszereltséggel és jövedelemmel rendelkeztek. Ezek a "milliomos" termelőszövetkezetek, az akkori viszonyok között, gazdasági értelemben jelentős szereplőkké váltak. Ezek a nagy termelőszövetkezetek lehetővé tették a mezőgazdaság nagyüzemi, ipari keretek között történő fejlődését is, például a gépesítés, a kemizálás, az öntözés és bizonyos célszerű kultúrák elterjesztésének révén. Ezenkívül a termelőszövetkezetek befogadták a kisiparosokat is, akik a szövetkezetek keretein belül, tagként végezték munkájukat, például kovácsok, lakatosok,

ácsok, kőművesek, asztalosok és villanyszerelők. Ez a gyakorlat összekapcsolta a mezőgazdaságot és az ipart, elősegítve a vidéki gazdaságok fejlődését.

2.4 Az állami gazdaságok

Az állami gazdaságok története több szakaszra osztható, mivel különböző időszakokban más és más fontos célokat és feladatokat állítottak eléjük.

Az első szakasz meghatározó volt az állami gazdaságok történetében, amikor is az állami gazdaságok létrejötté és kialakulása történt meg. Az állami gazdaságok elsősorban a korábbi nagybirtokokból megmaradt területeken jöttek létre, valamint a termelőszövetkezeti szervezés során elhagyott földeken és egyes korábbi ménesbirtokokból alakultak ki. Ez az időszak jelentős területnövekedéssel járt, ami sokszor felesleges átszervezéseket is eredményezett. A gazdaságok területének és számának folyamatos változása és mozgása az egész szektort állandóan dinamikus állapotban tartotta. Ebben az időszakban főként a vállalattá szerveződés folyamata zajlott, amely során az állami gazdaságok új struktúrákban és szervezeti formákban kezdték meg tevékenységüket. Ez a szakasz jelentős mérföldkövet jelentett az állami gazdaságok fejlődésében és kialakulásában, és meghatározta az ezután következő időszakokban tapasztalható változások irányát és dinamikáját is.

A második szakasz, a megszilárdulás időszaka, meghatározó volt az állami gazdaságok fejlődésében és konszolidációjában. A hatvanas évek végéig tartó időszakban az állami gazdaságok állományában megfigyelhető volt a termelési eszközök növekedése, ami lehetővé tette, hogy a munkafolyamatokat már időben el tudják végezni. Ez javította a termelékenységét és hatékonyságot az állami gazdaságokban. A régi nagybirtokokról örökölt termelési és termesztési technológiák mellett a gyarapodó eszközállomány is hozzájárult a fejlődéshez. Főleg azokban az ágazatokban érték el előrelépést az állami gazdaságok, amelyek korábban a nagybirtokokon eredményesek voltak. Az állami gazdaságok árutermelése is jelentősen nőtt ebben az időszakban, ami tovább erősítette gazdasági szerepüket és hozzájárult az ország gazdasági fejlődéséhez. Ez a periódus hozzájárult az állami gazdaságok stabilizálásához és megerősítéséhez, és megalapozta azt a fejlődési pályát, amelyet az állami gazdaságok azután követni tudtak.

A hatvanas évek jelentős lépéseket hoztak az állami gazdaságok fejlődése terén. Ebben az időszakban a mennyiségi termelésnövelés volt a fő cél, és ennek érdekében megkezdődött a nagyüzemi termelési technológiák bevezetése, valamint az állattenyésztési rendszerek kialakítása. Ez a folyamat hozzájárult a mezőgazdasági termelés hatékonyságának növeléséhez és a termelési kapacitások bővítéséhez. Az állami gazdaságok szerepe kiemelkedő volt ebben az időszakban a mezőgazdaság szocialista átszervezésében. Jelentős segítséget nyújtottak az alakuló szövetkezeteknek, például személyi, anyagi és szervezési támogatással. Ez az együttműködés és segítségnyújtás hozzájárult ahhoz, hogy az új technológiai rendszerek kialakuljanak, amelyek az iparszerű termelés alapjait képezték. Az új technológiai rendszerek kialakítása, beleértve a gépesítés növekedését és a műtrágyák, vegyszerek elterjedését, hosszú távú folyamat volt, amely nagy figyelmet és erőfeszítést igényelt a szakemberektől. Ez az időszak nagyban meghatározta a mezőgazdasági termelés fejlődését és modernizációját, és azóta is folyamatosan zajlik a technológiai innováció és fejlesztés ezen a területen.

A hetvenes évtized egy jelentős időszak volt az állami gazdaságok és a magyar mezőgazdaság fejlődése szempontjából. Ebben az időszakban volt a leggyorsabb fejlődés az állami gazdaságok számára, amelyek elősegítették az iparszerű termelés elterjedését és megszerveződését. Az állami gazdaságok vezető szerepet játszottak az iparszerű termelés áttörésében a magyar mezőgazdaságban, ami jelentős gazdaságtörténeti eredménynek tekinthető. Az 1968-ban végrehajtott gazdasági reform, amely során az állami gazdaságok nagyobb vállalati-pénzügyi önállóságot kaptak, szintén hozzájárult a fejlődésükhöz. Bár az évtized elején inkább a mennyiségi növekedésen volt a hangsúly, a hetvenes évtized második felében már javult a hatékonyság és a termelési erőforrások jobb kihasználása. Az állami gazdaságok termelési szerkezete kialakult, és a szakosodás és koncentráció elvei mentén fejlődtek. Ez hozzájárult a gazdaságok nyereségességének növekedéséhez és általános fejlődésükhöz. Az állami gazdaságok magas színvonalú szakemberállománnyal és eszközellátottsággal rendelkeztek, ami elősegítette a mezőgazdaság minden szektorában történő fejlődést és modernizációt. Ez az időszak tehát fontos mérföldkő volt a magyar mezőgazdaság és az állami gazdaságok történetében.

A nyolcvanas években az előző évtizedekhez képest más prioritások kerültek előtérbe, és az állami gazdaságoknak új kihívásokkal kellett szembenéznük. A mérsékeltebb mennyiségi termelésnövelés mellett az egyik fő cél a nemzetközi versenyképesség megteremtése volt. Ehhez ésszerű költséggazdálkodásra, valamint a hatékonyság még erőteljesebb javítására volt szükség. Ez azért volt fontos, hogy segítsék az ország külső és belső pénzügyi egyensúlyának

megteremtését, valamint az életszínvonal fenntartását és javítását. Ebben az időszakban a globalizáció és a nemzetközi versenyképesség egyre fontosabbá váltak, és az állami gazdaságoknak alkalmazkodniuk kellett ezekhez a kihívásokhoz. Az ésszerű költséggazdálkodás és a hatékonyság javítása lehetővé tette, hogy az állami gazdaságok versenyképesebbek legyenek a nemzetközi piacon, ami hozzájárult az ország gazdasági stabilitásához és fejlődéséhez.

A mai kihívások és feladatok sokkal összetettebbek és változatosabbak, mint az előző évtizedekben. A nemzetközi versenyképesség megteremtése és a gazdaságosság, hatékonyság növelése ma már nemcsak egyetlen szektor, hanem az egész gazdaság prioritása. Az alkalmazkodási kényszer és követelmény mind az állami gazdaságokban, mind a mezőgazdaság más területein egyaránt jelen van. Korábban a szocialista alapok lerakása és az iparszerű termelés megvalósítása voltak a fő célok, melyeknek összpontosítva egyszerűbb volt a fejlesztés. Az élelmiszerhiány megszüntetése volt a fő feladat, és a belső piacra történő termelési irányultság meghatározta a gazdasági tevékenységeket. Ma azonban a gazdaságoknak sokkal több szempontot kell figyelembe venniük. Nemcsak a belső piacra, hanem a nemzetközi piacra is termelnek, és versenyre kelnek más országokkal. A változó piaci körülmények, a fogyasztói igények, a technológiai fejlődés és a fenntarthatósági követelmények mind olyan tényezők, amelyekre figyelemmel kell lenniük a gazdaságoknak. A gazdaságoknak gyorsan kell alkalmazkodniuk ezekhez a változásokhoz, és új stratégiákat kell kidolgozniuk a versenyképesség és hatékonyság növelése érdekében. Ez valóban kihívást jelent, de a megfelelő módon történő kezeléssel és innovációval lehetséges a sikeres átmenet a mai globális gazdasági környezetben.

A nyolcvanas években az állami gazdaságoknak alkalmazkodniuk kellett a változó piaci környezethez és a szigorodó pénzügyi szabályozáshoz. Az alaptevékenység mellett a tevékenységi kör bővítése és az alaptevékenységhez kapcsolódó kiegészítő tevékenységek folytatása stratégiai lépés volt a gazdaságok számára. A kistermelői munkamegosztás révén történő bővítés fontos lépés volt, amely lehetővé tette a gazdaságoknak, hogy kihasználják a belső munkaerő- és erőforrás-potenciált, és ezáltal hatékonyabban működjenek. A saját dolgozókkal és kívülálló munkavállalókkal való együttműködés elősegítette a termelékenység növelését és a gazdasági hatékonyság javítását. Ezek a lépések bizonyítják, hogy az állami gazdaságok képesek voltak rugalmasan reagálni a változó piaci körülményekre és sikeresen alkalmazkodni az új kihívásokhoz. A gazdaságok által végzett strukturális változtatások és

fejlesztések hozzájárultak a gazdaságok stabilizálásához és növekedéséhez a nyolcvanas években.

Az 1968-as és az azt követő időszakokban végrehajtott reformokkal és változtatásokkal az állami gazdaságoknak lényegesen nagyobb szerep jutott a mezőgazdasági termelésben. Az azonos jogok és kötelezettségek elvének bevezetése révén az állami gazdaságok szabályozó- és irányítási rendszerének egységesítése előmozdította a hatékonyabb termelést és a szektor egészének stabilizálását. Az igazgató és önkormányzati testület választásának lehetősége további lépés volt az állami gazdaságok önállóságának és felelősségének növelésében. Ez a lépés lehetővé tette számukra, hogy saját gazdasági és operatív döntéseiket hozzanak, és jobban alkalmazkodjanak a piaci környezethez. Ezek a változások segítették a mezőgazdasági nagyüzemek strukturális egységességének és hatékonyságának növelését.

Az állami gazdaságoknak, mint a mezőgazdasági termelés legnagyobb átlagterületű és legkoncentráltabb szektorának, kiemelt fontossága van a hatékony üzem- és munkaszervezet kialakításában és fenntartásában. A versenyképesség megőrzése és növelése érdekében kritikus, hogy ezek a gazdaságok modern és korszerű módszerekkel dolgozzanak, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy versenyképesek maradjanak a globális piacon. Az önelszámoló egységekre épülő vezetési és irányítási struktúra alapvető fontosságú a hatékony működés szempontjából. Ez lehetővé teszi az egységeknek, hogy saját tervet állítsanak össze, vezessék a termelést, és felelősséget vállaljanak saját teljesítményükért. Ez az önkormányzati szintű döntéshozatal lehetővé teszi az egységek számára, hogy rugalmasan reagáljanak a változó piaci környezetre és a belső kihívásokra. A belső ösztönzés és a jó érdekeltségi rendszer kialakítása kulcsfontosságú a motiváció fenntartásában és a munkavállalók teljesítményének ösztönzésében. Ez lehetővé teszi, hogy az állami gazdaságok dolgozói aktívan részt vegyenek a termelésben és eredményesen járuljanak hozzá a gazdaságok sikereihez. A megfelelő ösztönzők és érdekeltségi struktúrák kialakítása segíthet abban, hogy a gazdaságok megőrizzék versenyképességüket és növeljék hatékonyságukat a hosszú távon fenntartható fejlődés érdekében.

A bérezési rendszereknek követniük kell a termelés valós teljesítményét és eredményeit. A korábbi mennyiségi teljesítményre épülő bérezési struktúra nem mindig tükrözte a valós értéket, különösen a mezőgazdasági termelés specifikus jellemzőit tekintve. A mezőgazdasági termékek hosszú átfutási ideje és a munkavégzés időbeli elhúzódása miatt nehéz lehet pontosan meghatározni a munkavállaló teljesítményét.

Az állami gazdaságoknak alkalmazkodniuk kell a megváltozott világgazdasági helyzethez és a technológiai fejlődéshez. A fenntartható termelési növekedés, az energiatakarékosság és az anyagfelhasználás hatékonyságának növelése kiemelt cél kell, hogy legyen. Ez magában foglalja az olyan új technológiák és termelési módszerek bevezetését, amelyek minimalizálják az erőforrások felhasználását és az energiaigényt. Emellett fontos az is, hogy a meglévő technológiákat és folyamatokat átalakítsák vagy fejlesszék, hogy még hatékonyabbá és gazdaságosabbá tegyék azokat. Az állami gazdaságoknak versenyképeseknek kell lenniük a nemzetközi piacon, és ezért fontos, hogy azokban az ágazatokban, ahol eddig gyengébb eredményeket értek el, gyorsan javítsák versenyképességüket és ériék el a fejlett nemzetközi színvonalat. Ehhez a technológiai fejlesztés, az innováció és a hatékonyabb termelési módszerek alkalmazása kulcsfontosságú. A cél az, hogy a nettó termelési érték növekedjen, és hozzájáruljon a nemzeti jövedelem növekedéséhez, miközben fenntartható módon gazdálkodnak az erőforrásokkal és minimalizálják az ökológiai lábnyomot.

2.5 Kollektivizálás Magyarországon

Magyarországon a kollektivizálás a második világháború után több részletben zajlott le. Ennek során a nagybirtokrendszert felszámolták, és a mezőgazdasági termelést termelészövetkezetek és termelészövetkezeti csoportok, valamint állami tulajdonú gazdálkodó szervezetek, állami gazdaságok keretében szervezték újra.

A kollektivizálás fő célja az volt, hogy a földművelést és a mezőgazdaságot állami ellenőrzés alá vonják, és ezzel elérjék a termelés centralizálását és hatékony irányítását. A kollektivizálás folyamata az 1950-es években kezdődött, amikor az állami vezetés meghirdette a mezőgazdasági termelészövetkezetek létrehozását. Ennek részeként a magántulajdonú földeket összevonták, és a termelést közösségi alapon szervezték meg. A földtulajdon jelentős részét állami vagy közösségi tulajdonba vették át. A kollektivizálásnak számos következménye volt. Egyrészt változásokat hozott a vidéki életmódban és a gazdasági struktúrában, másrészt sok gazdát kényszerítettek a földjük elhagyására vagy a kollektív gazdasági rendszerhez való csatlakozásra. Emellett az állami beavatkozás és a termelés centralizálása nem mindig járt együtt hatékonyabb mezőgazdasági termeléssel, és sok esetben csökkentette a termelékenységét és az életszínvonalat a vidéki területeken. A kollektivizálás a Kádár-rendszer

alatt is folytatódott, bár némi enyhülést hozott a gazdák helyzetében azáltal, hogy engedélyezték a háztáji gazdálkodást, és bizonyos mértékű önállóságot adtak a termelőszövetkezeteknek. Azonban az állami irányítás és beavatkozás alapvetően meghatározta a mezőgazdaságot egészen a kommunista rendszer összeomlásáig.

2.6 Vállalkozás fogalma

A vállalkozás egy olyan gazdasági egység, amely saját nevében és felelősségére működik. Ez azt jelenti, hogy jogi személyként vagy egyéni vállalkozóként önállóan működik, és felelősséget vállal az általa végzett tevékenységeikért. A vállalkozásnak rendszeresen és üzletszerűen kell tevékenykednie, azaz gazdasági tevékenységet kell folytatnia a nyereség elérése érdekében. A vállalkozás elkülönül a piaci szereplőktől, azaz saját szervezeti struktúrával és működési folyamatokkal rendelkezik. Ugyanakkor kapcsolatban áll a piaci szereplőkkel, mint például ügyfelekkel, beszállítókkal, versenytársakkal. A vállalkozás alapvető célja a nyereség elérése. Ehhez kockázatot vállal a gazdasági tevékenységek során, és megpróbálja kihasználni a lehetőségeket a piaci részesedés növelése érdekében. A vállalkozások különféle méretűek és típusúak lehetnek, és különféle iparágakban tevékenykedhetnek. A vállalkozások fontos szerepet játszanak a gazdaság fejlődésében és a munkahelyteremtésben, valamint hozzájárulnak az innovációhoz és a versenyképességhez.

2.7 Korlátolt felelősségű társaság (KFT-k)

„A korlátolt felelősségű társaság (kft.) olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével alakul, és amelynél a tag kötelezettsége a társasággal szemben törzsbetéteinek szolgáltatására és a társasági szerződésben megállapított egyéb vagyoni értékű szolgáltatásra terjed ki. A társaság kötelezettségeiért – ha a törvény eltérően nem rendelkezik – a tag nem köteles helytállni.”

(2013. évi V. törvény 3:159. §, 2013)

A korlátolt felelősségű társaság a gazdasági társaságok egyik típusa, jogi személy. Részvényt, kötvényt nem bocsájtanak ki.

3. Jászfelsőszentgyörgy és a Felsőszentgyörgyi Kft. bemutatása

A következőkben pár információt olvashatunk Jászfelsőszentgyörgyről, illetve a Felsőszentgyörgyi Kft.-ről.

3.1 Jászfelsőszentgyörgy bemutatása

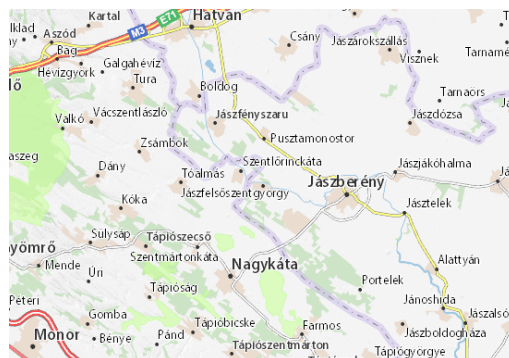
Az első fotón láthatjuk az ország leghosszabb nevű településének tábláját.

1. kép a Jászfelsőszentgyörgy falut jelző tábla

Forrás: [jaszfelso-1.jpg \(1000×667\) \(csamborgo.hu\)](#)

Jász- Nagykun- Szolnok vármegye északnyugati részén, a Jászság nyugati részén, a Zagyvának a jobb partján terül el. Szomszédos falvai, városai Jászberény és Szentlőrinc-káta. Határa szomszédos Nagykáta és Tóalmás határával. Ezt a következő, azaz a 2. fotón láthatjuk is.

2. képen Jászfelsőszentgyörgy elhelyezkedése látható, a környező falvakkal és városokkal

Forrás: [carte \(550×382\) \(viamichelin.com\)](#)

Az önkormányzattal rendelkező települések közül Jászfelsőszentgyörgy a leghosszabb nevű település Magyarországon.

A „felső” tag arra utal, hogy a másik Szentgyörgy nevű településhez (Jászsalsószentgyörgy) képest a Zagyvához viszonyítva fentebb helyezkedik el.

A Szentgyörgy tag pedig a templom védőszentjére utal.

A következő egyben a 3. fotón láthatjuk a Szent György templomot és környékét.

3. képen a Jászfelsőszentgyörgyi templom látható, mely a falu egyik legjellegzetesebb épülete

Forrás: [Római katolikus templom, Jászfelsőszentgyörgy - Jászfelsőszentgyörgy – Wikipédia \(wikipedia.org\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/R%C3%B3mai_katolikus_templom,_J%C3%A1szf%C3%A9ls%C3%B3szentgy%C3%B6rgy)

A 4. fotón Jászfelsőszentgyörgy címerét láthatjuk.

4. kép Jászfelsőszentgyörgy címerét ábrázolja

Forrás: [HUN Jászfelsőszentgyörgy COA - Jászfelsőszentgyörgy – Wikipédia \(wikipedia.org\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/HUN_J%C3%A1szf%C3%A9ls%C3%B3szentgy%C3%B6rgy_COA)

A település termőföldjeinek kb. 50%-át a Felsőszentgyörgyi Kft. műveli, amely főleg gabonát, napraforgót, kukoricát és vetőmagot termeszt.

A másik 50%-a magántermelők kezében van, akik főleg paprikát, káposztaféléket, burgonyát termesztnek.

A községben több élelmiszer- és vegyesbolt, illetve mezőgazdasági és kertészeti bolt működik.

A településen van még orvosi és fogorvosi rendelő, védőnői szolgálat és gyógyszerár is.

A település határának egy része, 204 ha a Zagyva-Hajta Természetvédelmi Területhez tartozik, amely a Hortobágyi Nemzeti Park fennhatósága alatt áll.

Nevezetességei:

- Gosztonyi-kúria
- Római katolikus (Szent György-) templom: 1726-1731 között épült, barokk stílusban. Tornyát 1762-ben építették. 1852-ben a templomot teljesen átépítették és felújították. (A templomot fentebb láthatjuk is a 3. fotón.)
- Második világháborús emlékmű: 2000-ben készült.
- Petőfi Sándor mellszobra
- Szent János-szobor
- Szent István-szobor: 2000-ben készült.
- Kopjafa: A millennium alkalmából készült 2000-ben.
- Bánhegyi présházak: A 19. században épültek.
- Földvár

3.2 Felsőszentgyörgyi Kft. bemutatása

A Felsőszentgyörgyi Kft. egy kis cég, csupán 18 alkalmazottal, de annál több munkával rendelkezik.

A kft elődje volt 1959-ben TSZCS néven, majd 1970 és 1980 között TSZ ekkor több tsz olvadt össze, majd 1990-ben szétváltak, így született meg a Felsőszentgyörgyi Mezőgazdasági TSZ. 1994. január 1-én átalakult Felsőszentgyörgyi Mezőgazdasági Szövetkezetté, így már itt lemaradt a termelői szó a szövetkezet elől. Majd a nagy változás 2013.08.26.-án a szövetkezet átalakult, így született meg a Felsőszentgyörgyi Mezőgazdasági Korlátolt Felelősségű Társaság, vagyis rövidebb és ismertebb nevén a Felsőszentgyörgyi Kft.

Jelenleg a kft.-ben 22 tag szerepel, melyek társasági szerződéssel állnak kapcsolatban a kft.-vel, nekik szavazati joguk van az általuk betett jegyzett tőke alapján. A tagok osztalékot kapnak. Évente gyűlést tartanak, ahol az ügyvezető elmondja a tárgyévben zajlott folyamatokat, nyereségeket, veszteségeket és a következő tárgyévi terveket.

Mivel mellettünk folyik a Zagyva, ezért szerencsés a cég, hiszen engedélyük van arra, hogy a folyóból két helyről vizet nyerjenek ki, mely hatalmas segítséget nyújt számukra az öntözésben.

Mivel a cégnek nem lehetnek saját földjei, kivéve a telephelyeket, ahol az irodaház, géptár, illetve az istállók vannak, ezért a cég földeket bérel többnyire a helyiektől, akik 5 vagy 10 évente hosszabbíthatják meg szerződésüket a céggel.

A cégnek külön szoftvere van ahhoz, hogy a gázolajat kezelni tudja, hiszen rengeteg gázolajat fogyasztanak. A szoftver jelzi mennyi gázolaj van készleten, illetve ki, mikor és mibe mennyit tankol. Ezáltal az ügyintéző pontosan le tudja követni mikor van szükség pótlásra. Amikor a cég bér munkát végez, tehát nem az úgymond saját, tehát az általuk bérelt földeken dolgoznak, hanem valaki felbérli őket, akkor az ott elhasznált gázolajat a cég igazoltan visszaigényelheti.

A kft a Forint- Soft nevezetű könyvelői programot használja, melynek külön moduljai vannak, például bérszámfejtés modul, házi pénztár modul ezáltal a dolgozók könnyebben el tudnak igazodni a feladatok között.

A cég a KIVA (kisvállalati adó) adózási rendszerben van. A KIVA adózási rendszer népszerű a kisvállalkozások körében, mivel egyszerűsíti az adózási kötelezettségeket és kedvező feltételeket biztosít. Az adó mértéke az adóalap 10%-a, és három különböző adónemet vált ki: szociális hozzájárulási adót, szakképzési hozzájárulást és társasági adót. Az adóalapot a

személyi jellegű kifizetések összegével növelt tőke és osztalékműveletek eredménye alkotja. Az adóalap alapján a vállalkozásnak kell megfizetnie a KIVA-t, ami egységes kulcsalapú adórendszer, ami azt jelenti, hogy mindenféle jövedelem ugyanazzal a kulccsal kerül megadóztatásra. Ennek előnye, hogy egyszerűsíti az adózási eljárást és ösztönzi a foglalkoztatást és a bérek növelését. A vállalkozásoknak nincs szükségük bonyolult számításokra vagy számos adónem figyelembevételére, és egyetlen adónemet kell csak fizetniük az adóalapjuk alapján. Ez segíthet a kisvállalkozásoknak abban, hogy versenyképesebbek legyenek és könnyebben fejlesszék vállalkozásukat.

A kft általában őszi búzát, napraforgót, szemes és csemegekukoricát, borsót, lucernát, másodvetésben zöldbabot termeszt. A kft. tulajdonában található egy bio gazdasági vetett gyep. 5 évente szükséges a talajvizsgálat a talaj nitrát tartalma miatt.

4. Szakmai gyakorlatom a Felsőszentgyörgyi Kft.-nél

A tanulmányaim végén a 10 hetes szakmai gyakorlaton rengeteget tanultam, betekintést nyerhettem a cég mindennapi életébe pénzügyi, gazdasági és általános hétköznapi szempontból is, hogy is telnek a napok egy ilyen kis cég irodájában.

Eleinte csak megmutatták, mi, hogy működik, elmagyarázták a folyamatokat. Megmutatták a könyvelőprogramot és az egyéb programokat, amelyeket a cég napi szinten használ. Aztán mikor már nagyvonalakban tudtam a folyamatokat, ezután kezdtem el a mélyebb betekintést.

Betekintést nyerhettem az iktatásba, mely fontos szerepet játszik az iratok hatékony kezelésében és nyomon követésében, különösen a nagyobb cégeknél, de ilyen kis cégeknél, mint a Felsőszentgyörgyi Kft. is, hatalmas segítséget nyújt. Az iktatási folyamatokat gyakran informatikai szervezetek támogatják, amelyek lehetővé teszik az iratok elektronikus kezelését és nyilvántartását. Az iktatási folyamat első lépése az újonnan érkezett iratok fogadása. Ezek lehetnek beérkező levelek, elektronikus üzenetek, dokumentumok vagy más kommunikációs formák.

Egy cég működésében fontos szerepet játszanak a készletek és azoknak a kezelése egy készletprogram segítségével. A Felsőszentgyörgyi Kft.-nél is nagyon fontos ez a lépés, hiszen növényeket termesztenek, melyhez sok vegyszer és eszköz kell, amiket nagyon fontos nyomon követni, hiszen ennek hiányban a termelésben problémák léphetnek fel. A készletek kezeléséhez tartozik a termeléshez használt gépek alkatrészei és a mozgató rugó, a gázolajkészlet nyomon követése is. A gázolaj nyomon követésére is egy külön platformot használnak, mely nagyon jól megmutatja mennyi gázolaj van készleten, és azt is melyik gépjárműbe, ki, mikor, és mennyit tankolt. A készletek helyes és pontos nyilvántartása és nyomon követése nagyban hozzájárul a cég megfelelő működéséhez.

A cég könyvelőprograma a Forint-Soft véleményem szerint nagyon jó, hiszen rengeteget segít a könyvelőknek a mindennapokban, egyszerű a kezelése, ha már egyszer megtanulja az ember. Rengeteg funkciója van egy ilyen programnak, melynek egy részét ennél a kis cégnél nem is használják, vagy csak ritkán.

Megismerhettem a kettős könyvelést és annak lényegét, alapelveit. A kettős könyvelés egy elszámolási rendszer, amelyet a vállalkozások és szervezetek használnak a pénzügyi tranzakciók rögzítésére és nyomon követésére. A kettős könyvelés alapelve szerint minden tranzakciót rögz-

zítani kell egy tartozik és egy követel oldalon. A kettős könyvelés lényege, hogy az egyes tranzakciók hatása kiegyenlítődik a könyvelési egyenletekben. Ez az eljárás biztosítja a könyvelési pontosságot és az egyensúlyt a könyvekben. A kettős könyvelésnek köszönhetően könnyen ellenőrizhető, hogy az egyes könyvelési tételek kiegyenlítődték-e, és hogy az adott időszakra vonatkozóan milyen a vállalkozás pénzügyi helyzete. A kettős könyvelés alapelvei:

1.Könyvelési egyenlet: Minden tranzakciót úgy kell rögzíteni, hogy a tartozik és a követel oldal egyenlő legyen.

2.Könyvelési tételek kettős kezelése: Minden tranzakció során két könyvelési tétel keletkezik melyek megfelelnek egymásnak.

3.A tartozik és a követel oldal: A tranzakciókat a tartozik és a követel oldalon kell rögzíteni, figyelembe véve a mérleg szerkezetét és a pénzáramlást.

A kettős könyvelés rendszerét egy könyvelési szoftver támogatja, mely segít a tranzakciók rögzítésében, nyomon követésében és a pénzügyi kimutatások generálásában. Ez a rendszer alapvető fontosságú a vállalkozás pénzügyi átláthatósága szempontjából.

Betekintést nyertem a cég éves beszámoló készítésébe és éves zárásába. Az éves beszámoló egy fontos dokumentum, amelyet a cégek és a vállalkozások évente készítenek el. Ennek jelentőségét az adja, hogy összefoglalja az adott időszakban elért pénzügyi és üzleti teljesítményt, és információkat gyűjt a vállalkozás működéséről, stabilitásáról és jövőbeli kilátásairól. Az éves beszámoló általában az alábbi elemeket tartalmazza:

1.Bevezető: Egy rövid beszámoló arról, hogy miért készült az éves beszámoló és milyen időszakot foglal magába.

2.Vállalkozás általános bemutatása: Részletesen ismertetik a vállalkozás tevékenységét, céljait, stratégiáit és esetleges változásait az elmúlt évben.

3.Pénzügyi kimutatások:

- Eredménykimutatás: Mutatja a vállalkozás bevételét, költségeit és nyereségét vagy veszteségét az adott időszakban.
- Mérleg: Áttekintést nyújt a vállalkozás vagyona és forrásai közötti egyensúlyról egy adott időszakban.

- Cash flow kimutatás: Bemutatja a vállalkozás pénzáramlását az adott időszakban, ami fontos információ a likviditás és a pénzügyi stabilitás szempontjából.

4.Könyvvizsgálói jelentés: Külső könyvvizsgáló által készített jelentés, amely értékeli a pénzügyi kimutatások megbízhatóságát és pontosságát.

5.Jogi információk és egyéb elemek: A cég nevének és címének nyilvántartása, vezetőik neve és aláírása.

Fontos kiemelni, hogy az éves beszámoló tartalmazhat további részleteket és kiegészítő információkat a vállalkozás konkrét jellemzői és igényei szerint. Emellett a helyi jogszabályoknak is meg kell felelnie, és lehet, hogy szükséges mellékelni egyéb adatszolgáltatásokat például az adóbevallásokat.

Betekintést nyerhettem és részt vehettem a tárgyi eszközök nyilvántartásába, kezelésébe és leltározásába. A tárgyi eszközök nyilvántartása és kezelése fontos feladat minden vállalkozás számára, mivel ezek az eszközök jelentős értéket képviselnek és hozzájárulnak a vállalkozás tevékenységéhez. A tárgyi eszközök közé tartoznak a gépek, berendezések, számítástechnikai eszközök, járművek, ingatlanok.

A következőkben összefoglalom a tárgyi eszközök kezelésének és nyilvántartásának lépéseit.

1.Nyilvántartás kialakítása: Első lépésként létre kell hozni egy részletes nyilvántartást, amely tartalmazza a vállalkozás minden tárgyi eszközét. A nyilvántartásban szerepelnie kell az eszköz nevének, típusának, gyártási számának, beszerzési dátumának, beszerzési értékének és aktuális értékének.

2.Beszerzés: Minden új tárgyi eszköz beszerzésekor fontos rögzíteni az eszköz adatait, beleértve a beszerzési dátumot, az árat, a szállító nevét. Ezután az eszközt hozzá kell adni a nyilvántartáshoz.

3.Értékbecslés: Rendszeresen értékelni kell a tárgyi eszközök értékét. Ez lehet éves vagy periodikus feladat. Az értékbecslés során figyelembe kell venni az eszköz aktuális állapotát, élettartamát és esetleges értékcsökkenését.

4.Nyomon követés és karbantartás: Fontos nyomon követni az összes tárgyi eszközt annak érdekében, hogy fel lehessen mérni azok használatát és állapotát. Rendszeres karbantartást kell végezni az eszközökön, hogy hatékonyan működjenek és hosszabb élettartalmúak legyenek.

5.Selejtezés: Amikor egy tárgyi eszköz elérte az élettartama végét, vagy már nem szolgálja a célját, akkor selejtezni kell. Ezt dokumentálni kell a nyilvántartásban és el kell távolítani az eszközt az állományból.

6.Szabályozások és azok betartása: A tárgyi eszközök kezelése során be kell tartani az összes szabályt, például az adózási és könyvelési előírásokat.

7. Szoftver használat: A vállalkozások számára különféle szoftverek állnak rendelkezésre a tárgyi eszközök nyilvántartásának kezelésére. Ezek a szoftverek automatizálhatják a folyamatokat és hatékonyabban kezelhetik az eszközökkel kapcsolatos információkat.

A 2023-as értékcsökkenés leírását és elszámolását is volt szerencsém megismerni és tanulmányozni. Értékcsökkenés: az immateriális javak és tárgyi eszközök fizikális kopásának pénzben kifejezett értéke. Ez egy leírást ad eszközök értékének csökkenéséről, amely használat során bekövetkező időszakos veszteségnek tekinthető. Az értékcsökkenési leírást általában az eszközök értékének elhasználódása vagy elavulása indokolja, ami miatt azok nem tudnak hosszú távon a vállalkozás számára ugyanolyan értéket képviselni, mint amikor megvásárolták őket. Ez az értékcsökkenési leírás a vállalkozás mérlegében és eredménykimutatásában jelenik meg.

Az értékcsökkenési leírást a következő lépésekben lehet kiszámolni:

1.Értékcsökkenési ráta meghatározása: A vállalkozás először meghatározza az értékcsökkenési ráta értékét, amely a tárgyi eszközök éves csökkenését mutatja. Ez általában az eszközök élettartamára vonatkozó becsléseken alapul.

2.Tárgyi eszközök értékének meghatározása: A vállalkozás meghatározza a tárgyi eszközök aktuális értékét, ami a beszerzési értékükből az eszközök értékvesztésével csökkentett értéket jelenti.

3.Értékcsökkenés kiszámítása: Az értékcsökkenés kiszámítása a következőképpen történik. $\text{Értékcsökkenés} = \text{Tárgyi eszköz aktuális értéke} * \text{Értékcsökkenési ráta}$.

4.Könyvelés: Az értékcsökkenés könyvelése során a vállalkozás az értékcsökkenési költséget a nyereségcsökkentő tételek között rögzíti az eredménykimutatásban, és az eszközök értékét a mérlegben csökkenti.

Az értékcsökkenési leírásnak három módszere van: Lineáris leírás: az eljárásban feltételezzük, hogy az elhasználódás egyenletes az idő folyamán, vagyis a beruházási értéket az eszköz gazdasági élettartamára egyenletesen osztjuk szét. Degresszív leírás: az eljárásban a bekerülési értéket nem egyenletesen, hanem egyenlőtlenül osztjuk fel a gazdasági élettartamra, úgy, hogy a leírás értéke az idő előrehaladtával folyamatosan csökken. Progresszív leírás: ez a leírás egy olyan módszer az eszközök vagy berendezések amortizációjának számítására, amelyben a bekerülési értéket egyenlőtlenül osztjuk fel a gazdasági élettartamra. Ebben az esetben a leírás értéke az idő előrehaladtával folyamatosan nő.

A Felsőszentgyörgyi Kft.-nél a házi pénztár kezelésére is egy programot használnak mely a Forint-Soft nevű könyvelőprogram egy különálló modulja. Betekintést nyertem ebbe a programba, ezáltal a pénztár dokumentumaiba, és a házi pénztárban található készpénz kezelésébe. A házi pénztár egy olyan rendszer, amelyet általában kisebb üzletekben vagy vállalkozásokban alkalmaznak a készpénzkezelés és az elszámolások egyszerűsítése érdekében. A házi pénztár alapelve, hogy a bevételeket közvetlenül az üzletben kezeljék és tárolják, majd később ezeket az összegeket átadják vagy befizetik a bankba. A készpénzkezelés része a pénzeszközök hatékony kezelésének és ellenőrzésének a vállalkozásban. Fontos, hogy a pénzkezelési folyamatokat jól dokumentálják, és szigorú ellenőrzéseket alkalmazzanak annak érdekében, hogy megelőzzék a pénzvesztést vagy a visszaéléseket. A készpénzkezelési folyamatok magukba foglalhatják a pénzügyi tranzakciók nyomon követését, a készpénzes befizetéseket és kifizetéseket, valamint a pénzügyi kimutatások és jelentések elkészítését.

Megismerhettem a cég bankját és az utalásokhoz, kifizetésekhez használt szoftvereket.

Részt vehettem a bérszámfejtésben és a bérszámfejtő program megismerésében. Tanulmányozhattam a munkalapokat. A bérszámfejtés a munkavállalók jövedelmi adatainak számítását, rögzítését és nyilvántartását foglalja magába egy vállalkozásnál. Ennek a folyamatnak az a célja, hogy biztosítsa a munkavállalók számára járó jogos jövedelmet, valamint, hogy az adóhatóságok és más érintett felek számára pontos információt nyújtson a fizetésekről és az azokkal kapcsolatos adók és járulékok számításáról. A bérszámfejtés a következő lépésekből épül fel.:

1.Adatgyűjtés: A munkavállaló adatainak rögzítése, ideértve az alaphért, juttatásokat, munkaidőt, távollétet.

2.Számítások: Az alkalmazottak jövedelmi adatainak kiszámítása, ideértve a bruttó bért, a levonásokat (adók, járulékok), valamint a nettó kifizetendő összeget.

3.Nyilvántartások kezelése: Az alkalmazottak jövedelmi adatainak rendszeres rögzítése és nyilvántartása.

4.Dokumentáció és jelentések: Az adóbevallások, bérszámfejtési nyilvántartások és jelentések elkészítése és benyújtása a megfelelő hatóságoknak és érintett feleknek.

5.Kommunikáció: A munkavállalókkal való kommunikáció a fizetésekről, adókról és járulékokról, valamint egyéb releváns információkról.

A bérszámfejtés szigorú szabályozásoknak és előírásoknak van alávetve. A pontos bérszámfejtés és az adózásnak való megfelelés kulcsfontosságú a jogi kötelezettségek betartása és a munkavállalók elégedettsége szempontjából is.

Részt vehettem a ki és- bejövő számlák elkészítésében is, amihez hatalmas segítség volt a cég szoftvere, hiszen ebben már sablonként el vannak mentve a rendszeres szállítók és vevők.

Éles gyakorlatban is megismerhettem az ÁNYK rendszerét és nyomtatványait. Betekintést nyerhettem az szja bevallás nyomtatványának kitöltésébe és az áfa bevallás előkészítésébe is.

Az SZJA (személyi jövedelemadó) bevallás egy olyan dokumentum, amelyet magánszemélyek kötelesek benyújtani adóhatóságukhoz (adóhivatalhoz) az adott adóévben elért jövedelmük alapján. Az adózóknak évente kell benyújtani az szja bevallást.

Az szja bevallásban a következő információkat kell feltüntetni:

1.Személyes adatok: Adózó neve, lakcíme, adóazonosító jele és egyéb azonosító adatok.

2.Jövedelmek: Csatolni kell minden olyan jövedelemforrást, amelyet az adózó az adóévben szerezhetett.

- munkabér vagy jövedelem formájában kapott fizetések
- önálló vállalkozóként elért nyereségek
- befektetésekből, kamatokból vagy osztalékokból származó jövedelmek
- bérleti díjak vagy egyéb passzív jövedelmek

3.Adókedvezmények és kedvezmények: Az adózók jogosultak különböző adókedvezményekre és kedvezményekre, amelyek csökkentik az adókötelezettségüket. Ezek közé tartoznak az adóalap kedvezmények, családi kedvezmények, lakáscélú kedvezmények.

4.Adóelőleg: Ha az adózó részletekben fizeti az adót az év során, akkor az szája során fel kell tüntetni az előleget, amit már befizetett.

Az ÁFA (Általános Forgalmi Adó) bevallás egy olyan dokumentum, amelyet a vállalkozásoknak kell benyújtaniuk az általuk eladott termékekre vagy szolgáltatásokra. Az áfa bevallás általában havi vagy negyedéves bevallásra vonatkozik, attól függően, hogy a vállalkozás milyen adózási rendszert használ. A Felsőszentgyörgyi Kft.-nél ez negyedéves bevallásban történik.

Az áfa bevallásban a következő információkat kell feltüntetni.

1.Befizetett áfa: Az általános forgalmi adóról számlák alapján az adott időszakban beszédett áfa összege.

2.Levont áfa: Az adott időszakban az adott vállalkozás által megvásárolt termékekre vagy szolgáltatásokra vonatkozóan megfizetett áfa összege.

3.Áfa-nyereség vagy áfa-hiány: Az adott időszakban befizetett és levont áfa összegének különbsége határozza meg, hogy az adott időszakban az adózó áfa-nyereséget vagy áfa-hiányt realizált.

5. A Felsőszentgyörgyi Kft. gazdasági és pénzügyi elemzése

Ebben a részben a 2020-2022 évek mérlegeredményeit és beszámolóját elemzem.

A mutatószámokat a következő forrás alapján számoltam:

(Dr. Bíró Tibor, 2012)

A **mérleg** egy számviteli kimutatás, melynek egyik oldala az eszközöket másik oldala pedig a forrásokat tartalmazza.

Számviteli törvény: „Ez a törvény meghatározza a hatálya alá tartozók beszámolási és könyvvezetési kötelezettségét, a beszámoló összeállítása, a fenntarthatósági jelentés elkészítése, a könyvek vezetése során érvényesítendő elveket, az azokra épített szabályokat, valamint a nyilvánosságra hozatalra, a közzétételre és a könyvvizsgálatra vonatkozó követelményeket.”

(2000. évi C. törvény a számvitelről 1. §, 2000)

Mérlegelemzés módszertana: A mérlegelemzés módszertana az, amikor a vállalatok vagy szervezetek mérlegeit elemzik és értelmezik a pénzügyi teljesítményük és stabilitásuk megértése érdekében. A mérlegelemzés során az alábbi lépéseket követhetik:

Mérleg felépítésének megértése: A mérleg két oldalából, azaz az eszközök és források oldaláról áll. Az eszközök tartalmazzák a vállalat vagyonát, míg a források a vagyon finanszírozásának forrásait jelentik.

Eszközök és források elemzése: Az eszközök oldalán lévő tételek között szerepelnek a pénzeszközök, befektetések, követelések, raktáron lévő készletek. A források oldalán pedig a saját tőke és idegen tőke, beleértve a hiteleket és kötelezettségeket.

Arányok és mutatók kiszámítása: Az arányok és mutatók segítenek megérteni a vállalat pénzügyi egészségét és teljesítményét. Ezek közé tartoznak például a likviditási arányok, eladósodottsági mutatók, hozammutatók és hatékonysági mutatók.

Trendelemzés: Az előző időszakok mérlegeinek összehasonlítása segít felismerni a változásokat és tendenciákat a vállalat pénzügyi helyzetében. Például az eszközök és források arányának változása vagy a mérleg tételeinek abszolút értékének változása.

Interpretáció és következtetések levonása: Az elemzés eredményeinek értelmezése és következtetések levonása a vállalat pénzügyi helyzetéről és teljesítményéről. Ez lehetővé teszi a döntéshozók számára, hogy megfelelő stratégiákat alakítsanak ki a vállalat jövőbeli irányának és fejlődésének támogatására.

5.1 Mérlegcsoportok arányai a mérlegfőösszeghez viszonyítva

1. táblázat: Eszközök értékének alakulása 2020-2022 között

Megnevezés	2020	2021	2022	Kiszámítása
Befektetett eszközök aránya	58,47%	53,38%	59,73%	Befektetett eszköz/összes eszköz
Forgóeszközök aránya	40,05%	46,44%	40,00%	Forgóeszköz/összes eszköz
Aktív időbeli elhatárolások aránya	1,49%	0,18%	0,27%	Aktív időbeli elhatárolások/összes eszköz

Forrás: az éves beszámoló és mérlegadatok alapján saját szerkesztés

Az első táblázatban az eszközök százalékos változása látható 2020 és 2022 között.

Az utolsó oszlopban látható a mutatók kiszámítási képlete.

Látható, hogy a befektetett eszközök a három év közül 2022.-ben voltak a legmagasabbak, míg 2021.-ben a legalacsonyabbak. A változás százaléka nem túl nagy.

A forgóeszközökben az első és az utolsó évben nem túl nagy a változás, viszont ehhez a két évhez képest a 2021-es évben minimálisan magasabb érték figyelhető meg.

Az aktív időbeli elhatárolások az első évről a második évre jelentősen csökkentek, majd ismét egy kis növekedésnek indultak.

2. táblázat: Források értékeinek alakulása 2020-2022 között

Megnevezés	2020	2021	2022	Kiszámítása
Saját tőke aránya	76,89%	75,77%	63,18%	Saját tőke/összes forrás
Céltartalékok aránya	0	0	0	Céltartalékok/összes forrás
Kötelezettségek aránya	22,66%	18,33%	32,10%	Kötelezettségek/összes forrás
Passzív időbeli elhatárolások aránya	0,45%	5,39%	4,71%	Passzív időbeli elhatárolások/összes forrás

Forrás: az éves beszámoló és mérlegadatok alapján saját szerkesztés

A második táblázatban a forrás oldal változásai láthatóak a 2020 és 2022- es években százalékos formában.

Az utolsó oszlopban látható a mutatók kiszámítási képlete.

A saját tőke a 2020-as évben volt a legmagasabb, mely 2021-től elkezdett csökkenni, majd 2022-re már több, mint 10%-ot csökkent.

A céltartalékok mindhárom évben változatlanul 0%-ot mutatnak.

A kötelezettségek az első évtől minimálisan csökkentek majd a harmadik évre egy növekedési ugrás figyelhető meg.

A passzív időbeli elhatárolásokban elég nagy változás figyelhető meg, melyet a 2021-ben kiutalt Operatív beruházási támogatás halasztott bevételeként nyilvántartott összeg indokol, továbbá a 2022-ben kiutalt Vízgazdálkodási támogatás halasztott bevételeként nyilvántartott összeg is indokolja.

5.2 Mérlegcsoportok arányai mérlegfőcsoportokon belül

3. táblázat: Befektetett eszközök részletesebb alakulása 2020-2022 között

Megnevezés	2020	2021	2022	Kiszámítása
Immateriális javak aránya	0	0	0	Immateriális javak/befektetett eszközök
Tárgyi eszközök aránya	96,98%	97,49%	98,25%	Tárgyi eszközök/befektetett eszközök
Befektetett pénzügyi eszközök aránya	3,02%	2,51%	1,75%	Befektetett pénzügyi eszközök/befektetett eszközök

Forrás: az éves beszámoló és mérlegadatok alapján saját szerkesztés

A harmadik táblázatban a befektetett eszközök változása figyelhető meg 2020 és 2022 között.

Az utolsó oszlopban látható a mutatók kiszámítási képlete.

Az immateriális javak mindhárom évben változatlanul 0%-ot mutatnak.

A tárgyi eszközök minimális növekedése figyelhető meg a három év során.

A befektetett pénzügyi eszközökben pedig csökkenés látható, de nem túl nagy mértékben.

4. táblázat: Forgóeszközök részletesebb alakulása 2020-2022 között

Megnevezés	2020	2021	2022	Kiszámítása
Készletek aránya	39,55%	57,72%	50,41%	Készletek/forgóeszközök
Követelések aránya	44,97%	17,13%	27,35%	Követelések/forgóeszközök
Értékpapírok aránya	0	0	0	Értékpapírok/forgóeszközök
Pénzeszközök aránya	15,48%	25,15%	22,23%	Pénzeszközök/forgóeszközök

Forrás: az éves beszámoló és mérlegadatok alapján saját szerkesztés

A negyedik táblázatban a forgóeszközök változása látható 2020 és 2022 között.

Az utolsó oszlopban látható a mutatók kiszámítási képlete.

A készletekben először jelentős növekedés majd minimális csökkenés figyelhető meg a három év során.

2020-ban az alapanyagok, félkész termékek, különösen nagy mértékben a késztermékek és a vásárolt készletek értéke az előző évhez viszonyítva csökkent. A növendék állatok értéke növekedett.

2021-ben az alapanyagok, növendék állatok értéke jelentős mértékben csökkent. Nagy mértékben növekedett a késztermékek és a vásárolt készletek értéke. Ennek oka a búza kiemelkedő termés átlaga, továbbá a szokásostól eltérő, emelkedő tendenciát mutató piaci árak.

2022-ben az alapanyagok értéke növekedett, az emelkedő tendenciát mutató beszerzési árak következményeként. Nagy mértékben csökkent a késztermékek és a vásárolt készletek értéke az előző évhez képest. Ennek oka a termények alacsony termés átlaga.

A követelések a második évben az elsőhöz viszonyítva jelentősen csökkentek, majd a harmadik évben növekedést mutatnak. A 2020-as évben jelentős volt a belföldi vevőkkel szembeni követelés.

Az értékpapírok mindhárom évben 0%-ot mutatnak.

A pénzeszközök egy nagyobb 10%-os növekedést mutatnak, majd egy kevés csökkenést a harmadik évre. A 2021-es évben a bankbetétek jelentős mértékben növekedtek. Ebben az évben realizálódtak a 2020-as évi követelések a belföldi vevőkkel szemben.

5. táblázat: Források részletesebb alakulása 2020-2022 között

Megnevezés	2020	2021	2022	Kiszámítása
Jegyzett tőke aránya	4,06%	3,16%	3,28%	Jegyzett tőke/saját tőke
Jegyzett, de be nem fizetett tőke aránya	0	0	0	Jegyzett, de be nem fizetett tőke/saját tőke
Tőketartalék aránya	13,12%	11,02%	11,42%	Tőketartalék/saját tőke
Eredménytartalék aránya	78,66%	69,34%	88,33%	Eredménytartalék/saját tőke
Lekötött tartalék aránya	0	0	0	Lekötött tartalék/saját tőke
Értékelési tartalék aránya	0,17%	0,12%	0,12%	Értékelési tartalék/saját tőke
Adózott eredmény aránya	4,29%	15,59%	-3,14%	Adózott eredmény/saját tőke

Forrás: az éves beszámoló és mérlegadatok alapján saját szerkesztés

Az ötödik táblázatban a források változásai láthatóak 2020 és 2022 között.

Az utolsó oszlopban látható a mutatók kiszámítási képlete.

A jegyzett tőkében minimális változás figyelhető meg a három év során.

A jegyzett, de be nem fizetett tőke 0%.

A tőketartalékban minimális változás zajlott le a három év alatt.

Az eredménytartalék mindhárom évben az előző évi adózott eredménnyel nőtt, 2021-ben a jóváhagyott, kifizetett osztalékkal csökkent.

Lekötött tartalék nem volt, így mind a három évben 0%-ot mutat.

Értékelési tartalékban sem történt túl nagy változás a három év alatt.

2019-ben értékelési tartalékot képezett a cég, amely 2020-ban és 2021-ben csökkent, 2022-ben nem változott. A tényészallatok nyilvántartás szerinti értékének helyesbítését szolgálta a piaci értéknek megfelelően.

Az adózott eredmény 2020-ról 2021-re lényegesen megnőtt, majd 2022-re annyira lecsökkent, hogy még mínuszba is ment.

2021-ben a kiemelkedő termésátlagok, továbbá a szokásostól eltérő, emelkedő tendenciát mutató piaci árak következményeként nőtt az adózott eredmény.

2022-ben pedig az alacsony termésátlagok, továbbá a szokásostól eltérő, nagyon alacsony piaci árak következményeként.

6. táblázat: Források részletesebb alakulása 2020-2022 között

Megnevezés	2020	2021	2022	Kiszámítása
Hátrasorolt kötelezettségek aránya	0	0	0	Hátrasorolt kötelezettségek/kötelezettségek
Hosszú lejáratú kötelezettségek aránya	62,55%	63,86%	64,69%	Hosszú lejáratú kötelezettségek/kötelezettségek
Rövid lejáratú kötelezettségek aránya	37,44%	36,04%	37,66%	Rövid lejáratú kötelezettségek/kötelezettségek

Forrás: az éves beszámoló és mérlegadatok alapján saját szerkesztés

A hatodik táblázatban a kötelezettségek alakulása látható 2020 és 2022 között.

Az utolsó oszlopban látható a mutatók kiszámítási képlete.

Hátrasorolt kötelezettségei nem voltak a cégnek, így ez mindhárom évben 0%.

A hosszú lejáratú kötelezettségeknél növekedés figyelhető meg évről évre, a rövid lejáratú kötelezettségekben pedig minimális változás.

5.3 Rövid távú pénzügyi helyzet elemzése

7. táblázat: Likviditási mutatók alakulása 2020-2022 között

Megnevezés	2020	2021	2022	Kiszámítása
Likviditási ráta	4,72	6,83	3,53	Forgóeszközök/rövid lejáratú kötelezettségek
Likviditási gyorsráta	2,85	2,88	1,75	Forgóeszközök-készletek/rövid lejáratú kötelezettségek
Azonnali likviditás	0,73	1,72	0,78	Pénzeszközök/rövid lejáratú kötelezettségek

Forrás: az éves beszámoló és mérlegadatok alapján saját szerkesztés

A hetedik táblázatban a likviditási mutatók alakulása látható 2020 és 2022 között.

Utolsó oszlopban a mutatók kiszámítási képlete látható.

Likviditási ráta azt mutatja meg, hogy a vállalatnak elegendő-e likvid eszköze arra, hogy kielégítse rövid távú kötelezettségeit, amelyek a következő egy évben fizetendők. Minél

magasabb a likviditási ráta, annál nagyobb az esélye annak, hogy a vállalat képes lesz fedezni rövid távú kötelezettségeit, és kevésbé valószínű a likviditási probléma.

A likviditási ráta változása elenyésző a három év során, 2021-ben látható kisebb emelkedés.

A likviditási gyorsráta pontosabb képet ad arról, hogy mennyire képes a vállalat azonnal pénzzé tenni az eszközeit a rövid lejáratú kötelezettségek kielégítése érdekében. Ha a likviditási gyorsráta alacsony, az azt jelenti, hogy a vállalatnak lehetnek likviditási problémái, különösen akkor, ha hirtelen készpénzszükséglet adódik.

A likviditási gyorsráta az első két évben eléggé hasonló, a harmadik évben mutat csökkenést.

Az azonnali likviditás 2021-re nő, majd 2022 visszacsökken majdnem a 2020-as állapotra.

A likviditás egy vállalat vagy egyéni személy pénzügyi stabilitásának és likviditásának mértéke. A likviditás azt mutatja meg, hogy egy szervezet vagy egyén mennyire képes fizetni azonnal a rövid távú kötelezettségeit, anélkül, hogy likvidálták volna az eszközeit.

5.4 Hosszú távú pénzügyi helyzet elemzése

8. táblázat: Tőkeáttételi mutatók alakulása 2020-2022 között

Megnevezés	2020	2021	2022	Kiszámítása
Adósságállomány aránya	0,15	0,14	0,25	Hosszú lejáratú kötelezettség/Hosszú lejáratú kötelezettség+saját tőke
Saját tőke aránya	0,84	0,86	0,75	Saját tőke/hosszú lejáratú kötelezettség+saját tőke
Adósságállomány fedezete	5,42	6,30	3,04	Saját tőke/hosszú lejáratú kötelezettség
Nettó forgótőke	268.686Ft	407.667Ft	617.181Ft	Forgóeszköz-Rövid lejáratú kötelezettségek

Forrás: az éves beszámoló és mérlegadatok alapján saját szerkesztés

A nyolcadik táblázatban a tőkeáttételi mutatók változása látható 2020 és 2022 között.

Utolsó oszlopban a mutatók kiszámítási képlete látható.

Az adósságállomány azt mutatja meg, hogy az adósságállomány milyen arányban áll a saját tőkével. Változása a három év alatt nem volt túl nagy.

A saját tőke azt mutatja meg, hogy a társaság tartós forrásai között milyen arányt képvisel a saját tőke. Ennek a változása elenyésző volt a cégnél a három év alatt.

Az adósságállomány fedezete eléggé változó.

A nettó forgótőke a vállalat vagy szervezet működéséhez szükséges likvid eszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek közötti különbséget jelenti. Ez a mutató arra utal, hogy egy vállalat mennyi pénzzel rendelkezik azonnali fizetési kötelezettségei kielégítésére rövid távon.

A nettó forgótőke elég nagy növekedést mutat.

A tőkeáttétel egy olyan pénzügyi mutató, amely azt méri, hogy egy vállalat milyen arányban finanszírozza tevékenységét külső forrásokkal, vagyis milyen mértékben támaszkodik az adóságra az üzletmenet fenntartása és a növekedés finanszírozása során. Ez a mutató segít megérteni egy vállalat adósságterheinek mértékét és az ezzel járó kockázatot.

A jövedelmezőség a vállalat vagy üzleti tevékenység nyereségességének mértéke és hatékonyságának mutatója. Fontos pénzügyi mutató, amely segít megérteni egy vállalat vagy projekt hatékonyságát és jövedelmezőségét.

6. Összefoglalás

Összességében elmondhatom, hogy a legjobb döntésem volt, hogy a Felsőszentgyörgyi Kft-t választottam szakmai gyakorlati helynek, rengeteget tanultam, nagyon kedvesek voltak az ott dolgozók mindig mindenben segítettek. És amellet, hogy a fő tevékenységem a gyakorlaton pénzügyi és számviteli feladatok voltak, a dolgozók segítségével beleláltam a mezőgazdasági feladatokba is.

A záródolgozatom célja az volt, hogy ismertessem a szakmai gyakorlatom alatt végzett tevékenységeimet és tapasztalataimat és az éves beszámolók alapján a kft gazdasági és pénzügyi helyzetét a 2020, 2021, 2022-es években.

Záródolgozatom első részében, a szakirodalmak találhatók, mi is a mezőgazdaság, mik a befolyásoló tényezők, mik a termelősövetkezetek, az államháztartások alakulása, a kollektivizálás Magyarországon, illetve, hogy mi az a vállalkozás azon belül is mit takar, ha azt hallom kft.

A második részben a falu, azaz Jászfelsőszentgyörgy és a Felsőszentgyörgyi Kft bemutatása következett. Melyben leírtam a fontosabb és érdekesebb dolgokat, és azt, hogy mit érdemes tudni a faluról és a cégről, még ha nem is túl nagyok.

A harmadik részben következett a lényegesebb rész, melyben részleteztem, hogy mit is csináltam a szakmai gyakorlat során és azokat, amiket tanultam.

Végül a Felsőszentgyörgyi Kft gazdasági és pénzügyi jellemzése következett mutatók alapján. Megnéztem mennyit változott a három év alatt a cég eszköz és forrás oldala, és azt is mennyire likvid a cég.

Összességében elmondható, hogy a cég igyekszik mindenből kihozni a legjobbat, legyen az bármilyen, bármekkora nehézség is. Hiszen látható a kiszámolt mutatók alapján, hogy igen is volt olyan amikor veszteséggel zárták az évet, de felálltak és pozitívan és tisztességesen folytatták tovább. Nehézség volt számukra az időváltozás, a hatalmas infláció, amihez kénytelenek voltak alkalmazkodni, illetve a szomszédunkban zajló háború is hiszen a külföldi keresletük visszaesett.

7. Mellékletek

Számításaimat a következő mérlegek alapján készítettem: (Adatok E Ft-ban.)

5. kép A Felsőszentgyörgyi Kft 2022. évi mérlege, illetve 2021.évi mérleg, az előző évi oszlopban.

Megnevezés	Előző év		Tárgyév	
	Összeg	Részarány %	Összeg	Részarány %
Befektetett eszközök:	549 055	53,38	710 950	59,73
Immateriális javak	0	0,00	0	0,00
Tárgyi eszközök	535 320	52,05	698 505	58,69
Befektetett pénzügyi eszközök	13 735	1,34	12 445	1,05
Forgó eszközök	477 651	46,44	476 105	40,00
Készletek	275 680	26,80	240 029	20,17
Követelések	81 832	7,96	130 213	10,94
Értékpapírok	0	0,00	0	0,00
Pénzeszközök	120 139	11,68	105 863	8,89
Aktív időbeli elhatárolások	1 852	0,18	3 164	0,27
ESZKÖZÖK (AKTIVÁK) ÖSSZESEN	1 028 558	100,00	1 190 219	100,00

Megnevezés	Előző év		Tárgyév	
	Összeg	Részarány %	Összeg	Részarány %
Saját tőke	779 405	75,78	752 083	63,19
Jegyzett tőke	24 640	2,40	24 640	2,07
Jegyzett, de be nem fizetett tőke (-)	0	0,00	0	0,00
Tőketartalék	85 871	8,35	85 871	7,21
Eredménytartalék	540 453	52,54	664 238	55,81
Lekötött tartalék	0	0,00	0	0,00
Értékelési tartalék	960	0,09	960	0,08
Adózott eredmény	127 481	12,39	-23 626	-1,99
Céltartalékok	0	0,00	0	0,00
Kötelezettségek	193 651	18,83	382 062	32,10
Hátrasorolt kötelezettség	0	0,00	0	0,00
Hosszú lejáratú kötelezettségek	123 667	12,02	247 160	20,77
Rövid lejáratú kötelezettségek	69 984	6,80	134 902	11,33
Passzív időbeli elhatárolások	55502,00	5,40	56 074	4,71
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK) ÖSSZESEN	1028558	100,00	1190219	100,00

6. kép A Felsőszentgyörgyi Kft. 2021. évi mérlege, illetve a 2020.évi mérleg, az előző évi oszlopban.

Megnevezés	Előző év		Tárgyév	
	Összeg	Részarány %	Összeg	Részarány %
Befektetett eszközök:	497 691	58,47	549 055	53,38
Immateriális javak	0	0,00	0	0,00
Tárgyi eszközök	482 666	56,70	535 320	52,05
Befektetett pénzügyi eszközök	15 025	1,77	13 735	1,34
Forgó eszközök	340 909	40,05	477 651	46,44
Készletek	134 829	15,84	275 680	26,80
Követelések	153 290	18,01	81 832	7,96
Értékpapírok	0	0,00	0	0,00
Pénzeszközök	52 790	6,20	120 139	11,68
Aktív időbeli elhatárolások	12 660	1,49	1 852	0,18
ESZKÖZÖK (AKTIVÁK) ÖSSZESEN	851 260	100,00	1 028 558	100,00

Megnevezés	Előző év		Tárgyév	
	Összeg	Részarány %	Összeg	Részarány %
Saját tőke	654 548	76,89	779 405	75,78
Jegyzett tőke	24 640	2,89	24 640	2,40
Jegyzett, de be nem fizetett tőke (-)	0	0,00	0	0,00
Tőketartalék	85 871	10,09	85 871	8,35
Eredménytartalék	514 861	60,48	540 453	52,54
Lekötött tartalék	0	0,00	0	0,00
Értékelési tartalék	1 120	0,13	960	0,09
Adózott eredmény	28 056	3,30	127 481	12,39
Céltartalékok	0	0,00	0	0,00
Kötelezettségek	192 890	22,66	193 651	18,83
Hátrasorolt kötelezettség	0	0,00	0	0,00
Hosszú lejáratú kötelezettségek	120 667	14,18	123 667	12,02
Rövid lejáratú kötelezettségek	72 223	8,48	69 984	6,80
Passzív időbeli elhatárolások	3822,00	0,45	55 502	5,40
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK) ÖSSZESEN	851 260	100,00	1 028 558	100,00

7. kép A Felsőszentgyörgyi Kft. 2020. évi mérlege, illetve a 2019. évi mérleg, az előző évi oszlopban.

Megnevezés	Előző év		Tárgyév	
	Összeg	Részarány y %	Összeg	Részarány %
Befektetett eszközök:	442 727	56,65	497 691	58,47
Immateriális javak	0	0,00	0	0,00
Tárgyi eszközök	426 412	54,56	482 666	56,70
Befektetett pénzügyi eszközök	16 315	2,09	15 025	1,77
Forgó eszközök	335 308	42,91	340 909	40,05
Készletek	164 641	21,07	134 829	15,84
Követelések	128 520	16,45	153 290	18,01
Értékpapírok	0	0,00	0	0,00
Pénzeszközök	42 147	5,39	52 790	6,20
Aktív időbeli elhatárolások	3 459	0,44	12 660	1,49
ESZKÖZÖK (AKTIVÁK) ÖSSZESEN	781 494	100,00	851 260	100,00

Megnevezés	Előző év		Tárgyév	
	Összeg	Részarány y %	Összeg	Részarány %
Saját tőke	626 571	80,18	654 548	76,89
Jegyzett tőke	24 640	3,15	24 640	2,89
Jegyzett, de be nem fizetett tőke (-)	0	0,00	0	0,00
Tőketartalék	85 871	10,99	85 871	10,09
Eredménytartalék	512 603	65,59	514 861	60,48
Lekötött tartalék	0	0,00	0	0,00
Értékelési tartalék	1 200	0,15	1 120	0,13
Adózott eredmény	2 257	0,29	28 056	3,30
Céltartalékok	0	0,00	0	0,00
Kötelezettségek	137 956	17,65	192 890	22,66
Hátrasorolt kötelezettség	0	0,00	0	0,00
Hosszú lejáratú kötelezettségek	93 188	11,92	120 667	14,18
Rövid lejáratú kötelezettségek	44 768	5,73	72 223	8,48
Passzív időbeli elhatárolások	16 967	2,17	3 822	0,45
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK) ÖSSZESEN	781 494	100,00	851 260	100,00

Forrás: [Elektronikus Beszámoló Portál \(gov.hu\)](http://ElektronikusBeszamoloPortal.gov.hu)

Szakirodalom

2013. évi V. törvény (Polgári Törvénykönyv)

GUNST PÉTER – LÖKÖS LÁSZLÓ (1982) ; A mezőgazdaság története

DR. SZTANÓ IMRE (2013): A számvitel alapjai

Mezőgazdaság – Wikipédia (wikipedia.org)

[Magyar Néprajzi Lexikon / \(oszk.hu\)](http://oszk.hu)

[Mezőgazdasági termelőszövetkezet – Wikipédia \(wikipedia.org\).](https://hu.wikipedia.org/wiki/Mezőgazdasági_termelőszövetkezet)

https://hu.wikipedia.org/wiki/Kollektivit%C3%A1s_Magyarorsz%C3%A1gon

https://centroszet.hu/tananyag/Vallalkozas_vegleges/12_a_vllalkozs_fogalma.html

Korlátolt felelősségű társaság – Wikipédia (wikipedia.org)

Jászfelsőszentgyörgy – Wikipédia (wikipedia.org)

2013. évi V. törvény - Nemzeti Jogszabálytár (njt.hu)

Számv. tv. - 2000. évi C. törvény a számvitelről - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye
(jogtar.hu)

Elektronikus Beszámoló Portál (gov.hu)

Képek jegyzéke

1. kép a Jászfelsőszentgyörgy falut jelző tábla.....	13
2. képen Jászfelsőszentgyörgy elhelyezkedése látható, a környező falvakkal és városokkal.....	13
3. képen a Jászfelsőszentgyörgyi templom látható, mely a falu egyik legjellegzetesebb épülete	14
4. kép Jászfelsőszentgyörgy címerét ábrázolja.....	14
5. kép A Felsőszentgyörgyi Kft 2022. évi mérlege, illetve 2021.évi mérleg, az előző évi oszlopban.	34
6. kép A Felsőszentgyörgyi Kft. 2021. évi mérlege, illetve a 2020.évi mérleg, az előző évi oszlopban.	35
7. kép A Felsőszentgyörgyi Kft. 2020. évi mérlege, illetve a 2019. évi mérleg, az előző évi oszlopban.	36

Táblázatok jegyzéke

1. táblázat: Eszközök értékének alakulása 2020-2022 között	26
2. táblázat: Források értékeinek alakulása 2020-2022 között.....	26
3. táblázat: Befektetett eszközök részletesebb alakulása 2020-2022 között.....	27
4. táblázat: Forgóeszközök részletesebb alakulása 2020-2022 között.....	28
5. táblázat: Források részletesebb alakulása 2020-2022 között.....	29
6. táblázat: Források részletesebb alakulása 2020-2022 között.....	30
7. táblázat: Likviditási mutatók alakulása 2020-2022 között	30
8. táblázat: Tőkeáttételi mutatók alakulása 2020-2022 között	31

Nyilatkozatok:

NYILATKOZAT

Tóth Csilla (hallgató Neptun azonosítója: CESV1F) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a záródolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot a záróvizsgán történő védésre javaslom / nem javaslom.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem

Kelt: Gyöngyös, 2024. április 15.

belső konzulens

NYILATKOZAT

a záródolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Tóth Csilla
A Hallgató Neptun kódja: CESV1F
A dolgozat címe: A Felsőszentgyörgyi Kft. gazdasági és pénzügyi elemzése
A megjelenés éve: 2024
A konzulens intézetének neve: Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet
A konzulens tanszékének a neve: Befektetési, Pénzügyi és Számviteli Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott záródolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottnak tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: 2024. év április hó 15. nap

Hallgató aláírása